آینه

جمهوری اسلامی

ترکمانا نعل را وارونه زن

● **مسیح مهاجری:** ... از روزی که هیئت‌رئیسه مجلس طرح سؤال از رئیس‌جمهور را اعلام وصول کرد عده‌ای معتقد بودند و به رئیس‌جمهور توصیه کردند باید از این فرصت استفاده کند و واقعیت‌های پشت‌پرده مشکلات اقتصادی را بگوید تا مشخص شود با وجود چنان وضعیتی دولت قادر نیست این مشکلات را برطرف کند. درمقابل، عده‌ای معتقد بودند و آنها نیز به رئیس‌جمهور توصیه کردند از گفتن این قبیل مسائل خودداری کند و به بیان مسائل روی پرده اکتفا نماید. ظاهرا هر دو طرف به رئیس‌جمهور وعده داده بودند اگر به توصیه آنها عمل کند به او کمک کنند، یکی این‌گونه که اگر افشاگری کنی به تو رأی می‌دهیم و دیگری به وی اطمینان داده بود که اگر حدود را رعایت کنی، خطری تو را تهدید نخواهد کرد... آنکه باید تصمیم می‌گرفت خود رئیس‌جمهور بود. او راه دوم را انتخاب کرد... از تعبیرات به‌کاربرده‌شده در پاسخ‌های رئیس‌جمهور مشخص شد که مطمئن بود با این روش می‌تواند از گردنه مجلس عبور کند و مهر تأیید نمایندگان را پای این برگ از کارنامه خود داشته باشد، تصوری که در پایان جلسه معلوم شد درست نبوده و آقای رئیس‌جمهور باید در ارزیابی خود از مسائل تجدیدنظر کنند. شاید راه این تجدیدنظر از حلقه مشاوران رئیس‌جمهور می‌گذرد، نظری که بسیاری از ناظران حامی آقای روحانی برآنند... تجربه‌ای که به آن اشاره کرده‌ایم، روشن‌شدن این واقعیت است که آقای رئیس‌جمهور باید برای مدیریت کشور به اختیارات قانونی خود متکی باشد و همان‌طور که فراتر از قانون حرکت نمی‌کند، به کوتاه‌آمدن از اختیارات قانونی نیز رضایت ندهد... به آقای رئیس‌جمهور توصیه موکد می‌کنیم پرهیز کنند از کسانی که برای ماندن در کرسی‌هائی که در اختیار دارند به هر ترفندی متوسل می‌شوند.

جوان

روحانی چه باید می‌گفت که نگفت؟

● **عبدالله گنجی:** ... وجه مشترک عدم رضایت بی‌بی‌سی، روشنفکران و اصلاح‌طلبان از سخنان روحانی چیست؟ ... از روحانی می‌خواهید بی‌عرضگی را پشت کدام راز مخفی کند؟ پشت کدام حقایق پنهان شود؟ مردم را دنبال کدام نخودسیاه بفرستد؟ آیا آیت‌الله جنتی روحانی را تهدید کرده است که اگر سکه، ارز، مسکن و خودرو را گران نکنید، بیچاره خواهی شد؟ یک‌بار برای همیشه این بازی را که ریشه آن در بی‌تقوایی از یک سو و پنهان‌کردن بی‌عرضگی‌ها از سوی دیگر است تمام کنید... آیا رهبری و... به روحانی گفته‌اند بگذار مردم بیچاره شوند، اما نگو توصیه ماست؟ حربه نخ‌نما و حقه‌بازانه «نمی‌گذارند» را تمام کنید. ما فقط یک نمی‌گذارند داریم و آن هم عدم به‌رسمیت‌شناختن کشوری به نام اسرائیل است که جایگاهش در نزد ملت نیز روشن است. اگر مانع این است روحانی بلند بگوید. گرچه بعید است روحانی در باطن هم چنین تمایلی داشته باشد و پشت به امام کرده باشد. واقعا باید روحانی صریح و بی‌پرده هر دستی را که مانع ایشان در کنترل قیمت‌ها و قاچاق است با رعایت تقوا اعلام کند، اما کسی حق ندارد برای فرار از پاسخ‌گویی، «رازآلودگی» برای «عبور از فشارها» را توصیه کند... قطعا توصیه رهبری به روحانی این بوده است که نباید فضای دولت و مجلس به‌گونه‌ای باشد که ملت آزرده و دشمنان خوشحال شوند و روحانی هم واقعا چنین کرد. جرم روحانی از نگاه این جماعت اساس تعلق به نظام است و بس. روحانی کوچک نشد که بزرگ شد، اما حتما سربازان ملکه و تجدیدنظرطلبان راضی نخواهند شد.

آرمان امروز

چهار دهه نتوانستیم مشکلات مدیریت را حل کنیم

● **در گفت‌وگو با مسعود پزشکیان:** آقای روحانی قبل از حضور در مجلس خدمت مقام معظم رهبری رسیده بودند. به همین دلیل نیز ممکن است با توجه به مشورت‌هایی که با ایشان داشته‌اند به مصلحت ندیده‌اند که برخی مسائل را برای افکار عمومی بازگو کنند. به‌نظر من آقای روحانی می‌توانست در برخی مسائل شفافیت بیشتری داشته باشد و همچنین به‌صورت جدی به تحلیل موانع پیش‌رو بپردازد... معتقد هستم آقای روحانی باید واقعیت‌ها، محدودیت‌ها و اختیارات خود را به‌صورت شفاف برای مردم بازگو می‌کرد تا مردم به خوبی با دلایل مشکلات کنونی کشور آشنا شوند. ما باید بپذیریم که مشکلاتی که در شرایط کنونی در جامعه ما وجود دارد به‌تازگی به وجود نیامده و نمی‌توان در کوتاه‌مدت برای آنها راه‌حل صحیح و اصولی پیدا کرد. گفتن مشکلات ساده است. جامعه ما مدت‌هاست با یأس جامعه‌شناختی مواجه شده است... ساختار مدیریت در کشور ما از ابتدای انقلاب تاکنون بر اساس یک ساختار علمی نبوده و در شرایط کنونی نیز رویکرد مناسبی برای انتخاب مدیران وجود ندارد... در شرایط کنونی بزرگان کشور باید اختلافات را کنار بگذارند. الان وقت واکاوی چنین مسائلی [ماجرای فیضیه] نیست. بدون‌شک واکاوی‌کردن چنین مسائلی وضعیت را بدتر می‌کند که به مصلحت امروز کشور نیست.

politics@sharghdaily.ir

ادامه تلاش برای آزادی امام موسی

رئیس پارلمان لبنان در مراسمی به مناسبت چهلمین سالگرد ناپدیدشدن امام موسی صدر تأکید کرد که این کشور به تلاش‌های خود برای آزادی امام موسی صدر از بازداشتگاهش که در لیبی است ادامه خواهد داد. فعالیت اصلی کمیته تعیین سرنوشت امام موسی صدر در کشور لیبی است. به گزارش ایسنا به نقل از المیادین، نبیه بری افزود: انقلابیون لیبی باید به تعهدات خود درخصوص امام موسی صدر پایبند باشند. رئیس پارلمان لبنان اعلام کرد که جنبش امل به همراه خانواده امام موسی صدر و یک هیئت بین‌المللی در حال بررسی برخی گام‌ها در راستای ناپدیدشدن امام موسی صدر هستند. نبیه بری در این سخنرانی بر نقش جمهوری اسلامی ایران در حمایت از مقاومت ملت‌ها در برابر رژیم اشغالگر صهیونیستی تأکید کرد.

پیام مقتدی صدر

رهبر جریان صدر عراق در صفحه توییتر خود در رابطه با چهلمین سالگرد ناپدیدشدن امام موسی صدر پیامی منتشر کرد. به گزارش ایسنا به نقل از بغداد الیوم، مقتدی صدر نوشت: در سالگرد ناپدیدشدن دایی و عزیز قلبمان امام موسی صدر و سالگرد برگزاری اولین نماز جمعه در مسجد کوفه به امامت پدرمان از خداوند می‌خواهیم که ما را در راه ملی، انقلابی و انسانی‌شان ثابت‌قدم نگه دارد. خداوند برگزارکننده سالگرد ناپدیدشدن امام موسی صدر در لبنان و برگزارکننده نماز جمعه در کوفه را زنده نگه دارد. مقتدی صدر در ادامه ضمن آرزوی آزادی برای عراق، لبنان و دیگر کشورهای منطقه نوشت: خداوند ملت صبور ایران را از دخالت‌های آشکار قوای سه‌گانه نحس (آمریکا، انگلیس و اسرائیل) دور نگه دارد.

نیاز به امام موسی صدر

رئیس‌جمهور لبنان در چهلمین سالگرد ناپدیدشدن امام موسی صدر، این شخصیت را یک روحانی، فیلسوف و مدافع وطن توصیف کرد. به گزارش ایسنا به نقل از پایگاه خبری العهد، میشل عون، در چهلمین سالگرد ناپدیدشدن امام موسی صدر و شیخ محمد یعقوب و عباس بدرالدین گفت که امام موسی صدر یک قامت ملی است که در راه وحدت لبنان و پیام همزیستی مبارزه کرد. در شخصیت امام غایب روحانیت، فلسفه و انگیزه سیاسی در خدمت ملت و وطن و دفاع از سرزمین و همچنین خدمت به فقرا جمع شده است. میشل عون در ادامه گفت که امروز در سطح سیاسی به وجود امام موسی صدر بسیار نیازمند هستیم تا منبعی برای الهام زندگی سیاسی و عنوانی برای همبستگی و غیرت بر منافع ملت باشد.

محمدعلی مهتدی، عضو سابق کمیته پیگیری وضعیت امام‌موسی صدر:

فقط ۳ نفر از سرنخ‌های پرونده زنده‌اند

۴۰ سال از ناپدیدشدن امام‌موسی صدر گذشت. آخرین‌باری که صدر دیده شد، روبه‌روی هتل «الشاطی» طرابلس بود که در پاسخ به خبرنگاری گفته بود می‌خواهد به دیدار قذافی برود. پس از آن، سرنوشت او در هاله‌ای از ابهام قرار گرفت و روایات غیررسمی مختلفی از او منتشر شد. آیا امام‌موسی صدر ۹۰ساله زنده است؟

به گزارش ایرنا، «محمدعلی مهتدی»، پژوهشگر مسائل خاورمیانه و دیپلمات سابق وزارت امور خارجه، در پاسخ به پرسشی درباره زنده‌بودن امام‌موسی صدر می‌گوید: بر مبنای قاعده فقهی «استصحاب»، تا زمانی که پیکر صدر پیدا نشده، فرض بر این است او زنده است؛ هرچند شواهد زیادی مبنی بر زنده‌بودن وجود دارد. او تصریح می‌کند به صورت اخلاقی و شرعی باید پیگیر سرنوشت امام‌موسی صدر باشیم.

عضو سابق کمیته پیگیری وضعیت امام‌موسی صدر می‌گوید: نشانه‌های زیادی از زنده‌بودن امام‌موسی صدر و همراهانش وجود دارد، ولی همه شاهدان را از بین برده‌اند. از سرنخ‌ها فقط سه نفر زنده مانده‌اند که تا دیر نشده باید از آنها تحقیق کرد.

جنگ داخلی لبنان مانع حرکت انقلابی صدر شد

مهتدی در گفت‌وگو با ایرنا با بیان اینکه امام‌موسی صدر حرکتی انقلاب‌گونه برای حمایت از محرومان در لبنان به راه انداخت، گفت: این حرکت در شرایطی شکل گرفت که امام‌موسی صدر در پی مبارزه با نفوذ فئودالیسم سیاسی در همه فرقه‌های مذهبی به‌ویژه علیه «مارونیت سیاسی» بود. او افزود: امام‌موسی صدر این حرکت را در سال ۱۹۷۴ میلادی با تظاهرات مسلحانه ۷۵هزارنفری عشایر شیعه شهر «بعلبک» و تظاهرات دوم را با ۱۵۰ هزار نفر مسلح در شهر «صور» به راه انداخت. صدر اعلام کرد اگر دولت به درخواست‌های طبقات محروم لبنان پاسخ ندهد، این تظاهرات گسترده را به بیروت خواهد کشاند و انقلاب راه می‌اندازد. مهتدی ادامه داد: اما قبل اینکه تظاهرات به بیروت برسد، جنگ داخلی ۱۶ساله لبنان از سال ۱۹۷۵ شروع شد؛ جنگی که دلایل و علل زیادی داشت که یکی از آنها خاموش‌کردن حرکت امام‌موسی صدر بود.

ربوده‌شدن صدر و انقلاب

مهتدی با اشاره به ربوده‌شدن امام‌موسی صدر در لیبی گفت: علل ربوده‌شدن صدر بسیار مهم است؛ چون این اتفاق در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی رخ داد و طبیعتا با توجه به موقعیت صدر در لبنان و منطقه، او توانسته بود توجه جهان عرب به‌ویژه کشورهای مصر، عربستان، الجزایر و سوریه را به خطر ناشی از ادامه جنگ داخلی در لبنان جلب کند.

او افزود: در زمانی که انقلاب اسلامی در حال پیروزی بود، صدر در مقاله‌ای در روزنامه «لوموند» چاپ پاریس، حمایت کامل خود را از انقلاب اسلامی ایران ابراز و تأکید کرد این انقلاب هیچ ارتباطی با کمونیسم و اتحاد شوروی ندارد و یک حرکت اجتماعی و فرهنگی است و از همه جهانیان خواست از این انقلاب حمایت کنند. گفته‌های او در روزنامه لبنانی السفیر نیز به چاپ رسید. مهتدی تأکید کرد: در پاریس از قول امام خمینی(ره) در درس ولایت فقیه، نقل شده است: «اگر انقلاب ما پیروز شود، امام‌موسی صدر در این انقلاب نقش مهمی خواهد داشت»؛ بنابراین یکی از علل ربوده‌شدن صدر را به مسئله پیروزی انقلاب اسلامی ارتباط می‌دهند تا نتواند نقش سازنده‌ای داشته باشد.

عضو سابق کمیته پیگیری وضعیت امام‌موسی صدر تصریح کرد: از سوی دیگر، صلح «کمپ دیوید» میان رژیم صهیونیستی و مصر باعث شد جنگ در جبهه جنوبی به پایان برسد و اسرائیل تمام توان خودش را در ضربه‌زدن به جبهه شمالی (لبنان و سوریه) متمرکز کند و چون نمی‌توانست توان ارتش خود را در دو جبهه تقسیم کند، همه فشار خود را روی لبنان و سوریه گذاشت.

مهتدی خاطرنشان کرد: «منصور قدر»، سفیر وقت ایران در لبنان، علاوه بر ارتباطی که با رژیم شاه و دستگاه‌های اطلاعاتی‌ای مانند «موساد» و «سیا» داشت، در واقع برنامه‌های آنها را علیه امام‌موسی صدر اجرا می‌کرد.

پژوهشگر مسائل خاورمیانه ادامه داد: چیزی که به آن معتقد هستم و تحقیقات ۴۰ساله‌ام نشان می‌دهد این است که ربوده‌شدن امام‌موسی صدر نتیجه منافع جناح‌های داخلی لبنان به‌همراه رژیم صهیونیستی و آمریکا بود. این منافع اقتضا می‌کرد در شرایط حساس منطقه و در آستانه پیروزی انقلاب اسلامی شخصیتی مانند صدر در صحنه نباشد.

ربوده‌شدن صدر در لیبی

مهتدی با بیان اینکه مقام‌های لیبی با صحنه‌سازی مدعی بودند صدر و همراهانش نهم شهریور ۱۳۵۷ (۳۰ آگوست ۱۹۷۸) طرابلس را به مقصد پایتخت ایتالیا ترک کرده است، افزود: بعدها مشخص شد چنین چیزی نبوده است و تحقیقات مفصلی که در ایتالیا صورت گرفت، نشان داد آنها از طرابلس خارج نشده‌اند؛ به‌طوری‌که دو نفر از دستگاه اطلاعاتی لیبی با پاسپورت‌های صدر و همراهانش به رم رفتند و در هتل «هالیدی این» اتاق گرفتند و بعد از آنجا خارج شدند. بعدها دلایل و نشانه‌های زیادی به دست آمد که موسی صدر و همراهانش در جنوب لیبی در جایی به نام «کفرا» زندانی و بازداشت هستند ولی متأسفانه اقدام عملی برای استفاده از این نشانه‌ها و برنامه‌ریزی برای روشن‌شدن سرنوشت یا آزادی امام‌موسی صدر انجام نشد.

چپ‌ها مانع پیگیری سرنوشت صدر بودند

مهتدی در پاسخ به پرسشی درباره عللی که مسئولان جمهوری اسلامی بر اساس آن پیگیر سرنوشت صدر نشدند، گفت: تا آنجایی که مربوط به جمهوری اسلامی ایران می‌شود، نفوذ بعضی عناصر که با جناح چپ لبنان در ارتباط بودند، مانع بزرگی برای پیگیری جدی مسئولان بوده است. جناح چپ آن زمان مانند حزب توده، گروهک منافقین و چریک‌های فدایی خلق و برخی اشخاص که عضو سازمان‌های فلسطینی بودند، مانند «جلال‌الدین فارسی»، «ابوشریف»، «ابوحنیف»، مرحوم «محمد منتظری» که با جناح چپ لبنان و لیبی در ارتباط بودند، همگی به‌شدت مخالف پیگیری سرنوشت امام‌موسی صدر بودند.

پژوهشگر مسائل خاورمیانه خاطرنشان کرد: حتی در آن زمان «صادق خلخالی» به لیبی سفر می‌کند و در مصاحبه‌ای می‌گوید: «هم‌اکنون در لیبی هستم نه ربوده و نه بازداشت شده‌ام و به ایران بازمی‌گردم»؛ کنایه از اینکه ربوده‌شدن امام‌موسی صدر نادرست است. حضرت امام(ره) در ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی با ارسال تلگرام‌هایی به «حافظ اسد» و «یاسر عرفات»، از آنها می‌خواهد موضوع ناپدیدشدن صدر را پیگیری کنند، بعد ایشان دستور دادند کمیته تحقیقی برای سفر به لیبی تشکیل شود. مهتدی با اشاره به تمایل قذافی برای سفر به ایران، افزود: امام خمینی(ره) آمدن قذافی به ایران را مشروط به این کردند که صدر را همراه خود به ایران بیاورد. او با بیان اینکه اشخاصی چون محمد منتظری و جلال‌الدین فارسی و دیگران، تلاش می‌کردند کمیته پیگیری به لیبی سفر نکند و مسئله دنبال نشود، گفت: همان روزی که قرار بود این کمیته، تهران را به سمت طرابلس ترک کند، آیت‌الله منتظری در نامه‌ای از امام خواست به دلیل نامناسب‌بودن شرایط، سفر این کمیته لغو شود. مهتدی اظهار داشت: به‌طور طبیعی افرادی که در بیت آیت‌الله منتظری بودند، مانند مهدی هاشمی که با لیبی، سازمان‌های فلسطینی و جناح چپ لبنان ارتباط داشتند، صلاح نمی‌دانستند مسئله پیگیری شود و آیت‌الله منتظری را وادار به نوشتن این نامه به امام(ره) کردند.

او افزود: در آن سال‌ها وجود این اشخاص در کشور و تبلیغاتی که علیه امام‌موسی صدر و شهید چمران می‌کردند و نفوذی که جناح چپ لبنان و برخی سازمان‌های فلسطینی به همراه حکومت لیبی از طریق همین اشخاص در ایران به دست آورده بودند، بزرگ‌ترین مانع پیگیری سرنوشت صدر بود. به‌طوری‌که «هانی الحسن»، سفیر وقت فلسطین این مسئله را مدیریت می‌کرد و مانع از این می‌شد جمهوری اسلامی ایران اقدامی مؤثر و برنامه‌ریزی‌شده برای حل مسئله انجام دهد.

نیاز ایران به موشک‌های لیبی

مهتدی گفت: با شروع جنگ تحمیلی و محاصره و موشک‌باران شهرها از سوی عراق، ایران نیازمند کمک خارجی بود؛ تنها دولت عربی که در کنار ما ایستاد سوریه و کشوری که به ما موشک داد، لیبی بود. بر همین اساس عده‌ای استدلال می‌کردند در شرایطی که مقابل تسلیحات صدام به موشک نیاز داریم، درست نیست مسئله امام‌موسی صدر را دنبال کنیم. این دلایل آن زمان مانع پیگیری‌ها می‌شد.

نیاز به کار اطلاعاتی

مهتدی با بیان اینکه پایان جنگ فرصت خوبی برای پیگیری مسئله به وجود آورد، گفت: در دوره ریاست‌جمهوری آقای خاتمی کمیته‌ای به ریاست «محمدعلی ابطحی» و نمایندگانی از وزارت امور خارجه و اطلاعات به همراه من تشکیل شد. اما این مسئله از راه دیپلماتیک حل نشد؛ چون برای روشن‌شدن موضوع نیازمند طراحی امنیتی بودیم. این کمیته در عمل کوشید از راه دیپلماتیک مسئله را با تماس با قذافی و دولت لیبی حل کند ولی این کشور حاضر به همکاری نشد و تلاش دیپلماتیک به نتیجه نرسید. مهتدی اظهار کرد: در دوره آقای احمدی‌نژاد هم چنین کمیته‌ای تشکیل شد. در آنجا هم برادران سعی کردند از راه تماس‌های شخصی و دیپلماتیک این مسئله را حل کنند که من به‌شدت مخالف بودم؛ چون باید کار اطلاعاتی می‌کردیم. به‌طوری‌که اطلاعات درباره سرنوشت امام‌موسی صدر و همراهانش در لیبی و اروپا جمع‌آوری و از کسانی که مدعی بودند امام‌موسی صدر را زنده در لیبی دیده‌اند، بازجویی می‌کردیم و پس از آن اقدامات عملی انجام می‌دادیم.

او تأکید کرد: متأسفانه چنین طرحی انجام نشد و ترجیح داده شد از طریق مذاکرات این مسئله حل شود که بازهم تماس‌های دیپلماتیک با مسئولان رژیم لیبی به نتیجه نرسید و آنها انکار کردند امام‌موسی صدر لیبی را ترک کرده است.

قذافی پذیرفت صدر در لیبی ناپدید شده است

مهتدی با بیان اینکه در جاهای مختلف معمر قذافی پذیرفت که صدر در لیبی ناپدید شده است، افزود: دیکتاتور سابق لیبی گناه آن را به گردن گروه فلسطینی «ابونضال» انداخت و گفت احتمالا میان محل اقامت و فرودگاه، این گروه تروریستی مورد حمایت صدام، امام‌موسی صدر را ربوده است. این اعتراف‌ها زمینه خوبی برای تحقیقات مؤثر فراهم کرد اما مدتی بعد هم ابونضال در بغداد به قتل رسید و گفته شد خودکشی کرده است. با این اتفاق عملا راه‌ها و امکان پیگیری مسئله بسته شد.

سقوط قذافی و شواهد زنده‌بودن صدر

مهتدی با اشاره به وقوع بهار عربی در سال ۲۰۱۱ و سقوط و قتل قذافی، گفت: یک تیم از دیپلمات‌ها و شخصیت‌های حقوقی و قضائی لبنان متشکل از «عدنان منصور»، وزیر پیشین امور خارجه لبنان و سفیر این کشور در ایران، سید «صدرالدین»، پسر امام‌موسی صدر و مهندس «فیروزان»، داماد این خانواده به لیبی سفر کردند. کسانی که در آن زمان در لیبی قدرت داشتند، قول همکاری دادند؛ منتها عملا هیچ کاری نکردند. در سال‌های اخیر به دلیل اینکه این مسئله در اولویت نبود، در جمهوری اسلامی ایران اقدامی صورت نگرفت؛ چون مشکلات داخلی و خارجی به‌قدری زیاد بود که دولت‌ها بیشتر وقت خود را صرف آن می‌کردند و انگیزه زیادی برای پیگیری این مسئله نداشتند.

مهتدی با بیان اینکه تا الان اطلاع دقیقی از سرنوشت امام‌موسی صدر نداریم، تأکید کرد: نشانه‌های زیادی از زنده‌بودن او و همراهانش (شیخ محمد یعقوب و عباس بدرالدین، رئیس خبرگزاری لبنان) وجود دارد؛ منتها این شواهد نیازمند اقدامات اطلاعاتی بوده که تاکنون صورت نگرفته است. عضو سابق کمیته پیگیری وضعیت امام‌موسی صدر خاطرنشان کرد: پس از کشته‌شدن قذافی تقریبا مشخص شده است تمام کسانی که با موضوع ناپدیدشدن امام‌موسی صدر ارتباط داشتند، به شکل مرموزی به قتل رسیده‌اند. حتی دونفری که جای صدر و همراهانش به رم رفته بودند، در قید حیات نیستند و سرنخ‌ها کاملا از بین رفته است؛ تنها سه شخصیت هنوز زنده هستند که می‌توانند کمک کنند. «سیف‌الاسلام»، پسر بزرگ قذافی که در جریان این تحولات بوده و در زندان گروه مسلط بر شهر «زنتان» نگهداری می‌شود.

شخص دیگر، «عبدالله السنوسی»، مسئول دستگاه امنیتی قذافی، است که در موریتانی بازداشت و بعد به دولت لیبی تسلیم شد. می‌توانستیم متخصصان اطلاعاتی به موریتانی بفرستیم تا از السنوسی بازجویی کنند، اما این کار صورت نگرفت. همچنین فرد دیگری به نام «عبدالسلام جلود» که مرد شماره دو لیبی بوده است ظاهرا در امارات زندگی می‌کند. اگر کار اطلاعاتی برای روشن‌شدن سرنوشت صدر انجام گیرد، این افراد تنها کسانی هستند که می‌توان از آنها بازجویی کرد که این امر مستلزم اراده سیاسی و برنامه‌ریزی است.

امام موسی صدر احتمالا زنده است

مهتدی گفت: خانواده امام موسی صدر اعتقاد یقینی کامل دارند که او و همراهانش زنده و در بازداشت هستند. انقلابی‌های لیبی پس از کناررفتن قذافی، زیرزمین‌های باب‌العزیزه (قصر قذافی) را جست‌وجو کردند، چون در این مکان عده‌ای بازداشت بودند، اما چیزی پیدا نکردند. وی ادامه داد: خیلی‌ها معتقدند صدر و همراهانش را شهید کرده‌اند، اما همچنان کسانی که وی را در جنوب لیبی و در منطقه صحرایی کفرا دیده‌اند به همراه شواهد دیگری که از زنده‌بودن وی حکایت دارد، نشان می‌دهد امام موسی صدر احتمالا زنده است.

کارشناس مسائل خاورمیانه تصریح کرد: در فقه قاعده‌ای موسوم به «استصحاب» وجود دارد. بر این اساس، وضعیتی که نسبت به آن یقین وجود دارد تا زمانی که ضد آن به شکل یقینی بروز نکرده، بر آن قاعده می‌شود عمل کرد؛ یعنی آخرین‌باری که امام موسی صدر و همراهانش زنده دیده شده‌اند ساعت یک عصر روز ۳۰ آگوست ۱۹۷۸ جلوی هتل الشاطی بوده است که روزنامه‌نگاران صدر را دیده و از او پرسیده‌اند شما کجا می‌روید و او درحالی‌که سوار بر خودروی تشریفاتی می‌شد پاسخ داد به ملاقات سرهنگ معمر قذافی می‌رویم. بنابراین فرض بر این است که «صدر زنده است تا زمانی که با پیداشدن پیکرها یقین حاصل شود که شهید شده است». وی افزود: این دلیل عقلی است تا پیکری دیده نشده است نمی‌توان به حرف افراد مختلف که قائل به شهیدشدن امام موسی صدر هستند اعتماد کرد.

شرایط لبنان و منطقه همچنان باقی است

مهتدی در پاسخ به پرسشی در این مورد که پس از فروپاشی حکومت قذافی، چه افرادی و با کدام انگیزه صدر را در بازداشت نگه داشته‌اند، گفت: شرایط داخلی و منطقه‌ای که قائل به حذف امام موسی صدر است بیشتر از گذشته وجود دارد. با توجه به اوضاع منطقه و مخصوصا تحولات لبنان و سوریه وجود شخصیتی مثل امام موسی صدر می‌تواند نقش بزرگی در آرامش منطقه و مقابله با طرح‌های رژیم صهیونیستی داشته باشد. وی افزود: خوشبختانه هم‌اکنون مقاومت اسلامی «حزب‌الله» در لبنان برپایه اصول امام موسی صدر و دکتر چمران پایه‌ریزی شده است و هنوز شمار زیادی از شاگردان صدر در حزب‌الله حضور دارند و توانسته‌اند پیروزی‌های مهمی را به دست بیاورند و قدرت بازدارندگی بسیار خوبی در برابر رژیم صهیونیستی و کل منطقه ایجاد کنند. مهتدی با بیان اینکه منطقه به اندیشه و نظریه امام موسی صدر نیاز دارد، افزود: هیچ گروه و کشوری، منافعی برای بازگرداندن صدر یا روشن‌شدن پرونده وی ندارد.

خبر

بازداشت نسرین ستوده برای دومین‌بار تمدید شد

● **ایسنا:** رضا خندان، همسر نسرین ستوده از تمدید بازداشت موقت همسرش برای دومین‌بار خبر داد. خندان گفت: «فکر می‌کنم ۱۰ روز دیگر ماه سوم بازداشت همسرم به اتمام می‌رسد». او هشت مرداد به ایسنا گفته بود بعد از اینکه یک ماه بازداشت موقت همسرم تمام شد، با ۱۰ روز تأخیر مجددا بازداشت موقت او تمدید شد. رضا خندان چهارشنبه ۲۳ خرداد ۱۳۹۷ از بازداشت نسرین ستوده به اتهام اجتماع و تبانی و تبلیغ علیه نظام خبر داد.

ادامه از صفحه اول

چگونه ایرانیان به وطن برمی‌گردند؟

این فشار روی طبقه متوسط و پایین شدیدتر است؛ اما رانت‌خواران از آن سود می‌برند. در این دلیل آخری چند راز نهفته است: نخست اینکه ما با ندانم‌کاری‌های‌مان افسار اقتصادی خود را به دست غرب داده‌ایم. نفت را به صورت خام و به یک‌سی‌ام قیمت فراوری‌شده به اقتصاد غرب تزریق می‌کنیم و درآمد حاصله را بلافاصله خرج می‌کنیم. آنها تولیدات خود را که با کمک همان انرژی‌های ارزان ساخته‌اند، به چندبرابر قیمت به ما می‌فروشند. از سوی دیگر، مهاجران تحصیل‌کرده که در ایران امنیت شغلی ندارند، جذب غرب می‌شوند؛ نه اینکه به روسیه و چین و هند بروند. غرب هم با تک‌محصولی‌کردن اقتصاد ایران همه ابزار لازم را برای قطع جریان صادرات نفت خام ما به خارج در اختیار دارد و با محاصره اقتصادی به دنبال همین اتفاق است. هنر کنونی در اقتصاد ایران کسب درآمد آسان از نفت است؛ نه کسب درآمد از تولید صنعتی با استانداردهای صادراتی. هنوز این نکته حساس درک نشده که علاوه بر صدور نفت خام، تخصص موجود و بالقوه هم با صدور طبقه تحصیل‌کرده به بهای صفر به غرب تقدیم می شود؛ اما به جای ایجاد زمینه برای بازگشت قشر مهاجر تحصیل‌کرده، آنها با مخالفان سیاسی، همتراز و همدست پنداشته می شوند. مهاجران الزاما وارد سیاست نمی‌شوند؛ بلکه به دنبال امکانات زندگی بهتر هستند. مخالفت یا موافقت‌داشتن با حکومت دولت کشور مبدأ الزاما زیان‌آور نیست. در بیشتر کشورهای غربی که مقصد مهاجران تحصیل‌کرده هستند، حکومت‌ها ترکیبی از سرمایه‌داری، لیبرالیسم و دموکراسی هستند؛ اما نیمی از مردم با آن ساختار مخالف‌اند. برای مثال در آمریکا، ترامپ با کمتر از ۵۰ درصد آرای رأی‌دهندگان همراه با دوز و کلک انتخاباتی به ریاست‌جمهوری رسید. در ایران اداره امور جاری کشور از سوی دولت صورت می‌گیرد که متکی به نظام برنامه‌ریزی بلندمدت است. دولت باید بتواند حرکت‌های درونی و برونی مؤثر در پیشرفت اقتصادی و اجتماعی را با معیارهای متداول در جهان و مدل های توسعه اندازه‌گیری و پیش‌بینی کند. از سوی دیگر باید بتواند اختلافاتش با قدرت‌های جهانی را به گونه‌ای مدیریت کند که به تعامل و همکاری با دنیای خارج برسد. مدل‌های برنامه‌ریزی بلندمدت نیز عمدتا وارداتی از کشورهای سوسیالیستی و سازمان ملل و بانک جهانی هستند. نکته‌ای که باید در اینجا مورد توجه قرار گیرد، این است که برنامه‌ریزی بلندمدت متکی بر «پیش‌بینی» و تصویرسازی است. تصویرسازی در پیشرفت اقتصادی و اجتماعی یک کشور نباید تخیلی باشد؛ اما در یک جو التهاب‌زده فعلی سیاسی ایران پیش‌بینی‌کردن و تنظیم برنامه بلندمدت ساده نیست. در این حالت باید به «امید» توسل جست. اگر زمینه رشد اقتصادی برای قشر تحصیل‌کرده فراهم شود، احتمال این وجود دارد که گروه بزرگی از ایرانیان مهاجر به‌تدریج به ایران برگردند. این امر مستلزم تقویت اقتصادی بخش خصوصی است. درحال‌حاضر بیش از ۸۰ درصد خانواده‌های ایرانی متکی به حقوق دریافتی از اقتصاد دولتی هستند. یارانه‌ها هم از سوی دولت پرداخت می‌شود. در نتیجه درآمد دولت هنوز به دست نیامده، خرج می‌شود. چرخه تولید آن‌طور که باید، وجود ندارد. راهکارهای بسیاری برای تقویت بخش خصوصی وجود دارد؛ اما به شرط اینکه ۱) کاهش حجم اقتصاد دولتی که به‌عنوان یک سیاست کلان در ایران شناخته شود. ۲) زمینه لازم برای حرکت اقتصاد بخش خصوصی به وجود آید. ۳) ابزار لازم برای تشکیل هسته‌های تولیدی و خدماتی مرکب از ایرانیان مقیم ایران و مهاجران تهیه شود. ۴) تضمین لازم برای امنیت شغلی و سرمایه‌گذاری ایرانیان مقیم خارج فراهم آید. یادمان باشد زرتشتیان مهاجرت‌کرده از ایران به هند از موفق‌ترین قشرهای اجتماعی هند بوده و هستند. پیش از انقلاب چند نفر از موفق‌ترین آنها به ایران آمدند و قصد سرمایه‌گذاری داشتند؛ اما تضمین لازم برای آنها فراهم نشد. ۵) سرمایه‌ای که به ایران آورده می‌شود، باید در برابر نوسانات ارزهای خارجی به‌ویژه دلار تضمین داشته باشد. ۶) حل اختلافات احتمالی باید تابع مقررات بین‌المللی و از سوی اتاق تجارت بین‌المللی ICC صورت گیرد، نه اتاق بازرگانی ایران. اگر این اصول پذیرفته شود، می‌توان جزئیات عملکرد مشارکت بخش خصوصی ایران با مهاجران ایرانی مقیم خارج را تنظیم کرد.